

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना- रब्बी हंगाम २०१५-१६
पिके आणि मंडळे/तालुके अधिसूचित करणे
अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाच्या आधारे उत्पादनाचे मूल्यमापन

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: एनएआयएस-२०१५/प्र.क्र.२२८/११-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

तारीख: २४ नोव्हेंबर, २०१५

वाचा -

- १) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. सीआयएस-१२९९/सीआर-८९/११-अ, दि.४.१२.१९९९.
- २) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. एनएआयएस-१२०५/सीआर-३५२/११-अ, दि.२४.२.२००६
- ३) कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. १३०११/०४/ २००४ - क्रेडिट २, दि. २०.३.२०१५.
- ४) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. एनएआयएस-२०१५/प्र.क्र.३९/११-अ, दि.२६.०६.२०१५.
- ५) शासन निर्णय, कृषि व पदुम विभाग क्र. एनएआयएस-२०१५/प्र.क्र.२२८/११-अ, दि. २१.१०.२०१५.
- ६) कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.सां-८/पिवियो/ग्रापा/३१६/२०१५, दि.१४.१०.२०१५

प्रस्तावना -

राष्ट्रीय कृषि विमा योजना रब्बी २०१५-१६ या हंगामात राबविण्यासंबंधी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ५.१०.२०१५ रोजी झालेल्या उच्चस्तरीय समितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार राज्यामध्ये रब्बी २०१५-१६ हंगामामध्ये राष्ट्रीय कृषि विमा योजना राबविण्यासंबंधीचा शासन निर्णय दि.२१.१०.२०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. आता अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून पीक उत्पादनाचे अधिक अचूक व कमी वेळात आकलन करून भरपाई देण्याच्या दृष्टीने आणि राष्ट्रीय कृषि विमा योजना गावस्तरावर राबविण्यासाठी प्रायोगिक स्वरूपात संशोधन व अभ्यास करून नुकसान भरपाई ठरविण्यासंबंधी नवीन पद्धतीनुसार उत्पादनाचे निष्कर्ष व प्रचलित पद्धतीनुसार उत्पादनाचे निष्कर्ष यांची तुलना करून त्याच्या अचूकतेचा अभ्यास करून त्याचा वापर करण्यासंबंधी झालेल्या निर्णयानुसार कार्यवाही करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय समितीने दि.२५.५.२०१५ रोजीच्या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार प्रायोगिक तत्वावर अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून पीक उत्पादनाचा अंदाज काढण्याच्या प्रयोगाला रब्बी हंगाम २०१५-१६ मध्ये या आदेशाने शासनाची मान्यता देण्यात येत असून खालील निर्देशित केलेल्या संस्थांमार्फत त्यांचे कडील प्राप्त प्रस्तावानुसार अत्याधुनिक तंत्रज्ञानानुसार अधिसूचित महसूल मंडळामध्ये व पिकांकरीता राष्ट्रीय कृषि विमा योजना ही गाव हा अधिसूचित घटक धरून प्रायोगिक स्वरूपात राबविली जाईल :-

अ.क्र.	कंपनी नाव	जिल्हा	तालुका	महसूल मंडळ	पीक	अधिसूचित क्षेत्र
१	स्विस रे	अकोला	बार्शिटकळी	खर्डा	हरभरा	महसूल मंडळातील सर्व गावे
				पिंजर	गहू	
		उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद (श)	ज्वारी	
२	ई मौसम	औरंगाबाद	गंगापूर	गंगापूर	गहू	
				मांजरी	ज्वारी	
				शेंदुरवाडा	हरभरा	
३	CCAAFS	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	ढोकी	ज्वारी	
				पडोळी	हरभरा	
		यवतमाळ	कळंब	कोठा	गहू	
४	स्कायमेट	उस्मानाबाद	उस्मानाबाद	जागजी	ज्वारी	
				बेंबळी	हरभरा	
				उस्मानाबाद (ग्रा)	गहू	

२. वरील प्रस्तावित महसूल मंडळामध्ये प्रचलित पद्धतीनुसार राष्ट्रीय कृषि विमा योजने अंतर्गत मार्गदर्शक सूचनानुसार घेण्यात येणाऱ्या पीक कापणी प्रयोगाद्वारे प्राप्त उत्पादनाच्या आकडेवारी एवढीच ग्राम पातळीवरील नवीन पद्धतीनुसार प्राप्त आकडेवारी जास्त संयुक्तिक असली तरच ती गाव पातळीवर नुकसान भरपाई ठरविण्यासाठी वापरण्यात येईल.

३. उपरोक्त संस्थांकडून गाव पातळीवर पीक उत्पादनाचे निष्कर्ष प्राप्त न झाल्यास वा संयुक्तिक नसल्यास वा अन्य काही कारणाने गाव पातळीवरील आकडेवारी वापरता येणार नसल्यास नुकसान भरपाई ठरविण्यासाठी राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेच्या प्रचलित पद्धतीचा अवलंब करून महसूल मंडळ पातळीवर नुकसान भरपाई निश्चित केली जाईल.

४. उपरोक्त संस्थांनी त्यांच्यामार्फत करण्यात येणाऱ्या कार्यवाहीचा तपशील आणि अहवाल आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे आणि भारतीय कृषि विमा कंपनीस सादर करावा. सर्व संस्थांमार्फत देण्यात येणारे पीक उत्पादनाचे निष्कर्ष हे सरासरी पीक पक्वतेच्यावेळी वा प्रचलित पद्धतीतील पीक कापणी प्रयोगापूर्वी आयुक्त (कृषि) यांना सादर करण्यात येतील याची दक्षता उपरोक्त संस्थांनी घ्यावी.

५. निर्देशित पिकांकरीता लागू असलेली विमा संरक्षण मर्यादा, विमा संरक्षित रक्कम, जोखिम स्तर, विमा हप्ता, उंबरठा उत्पन्न व पद्धती, विमा हप्ता अनुदान, सहभाग प्रक्रिया इत्यादि बाबी या समक्रमांक दिनांक २१/१०/२०१५ च्या राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेसंबंधी शासन निर्णयानुसारच लागू राहतील.

६. वित्तीय संस्थामार्फत घोषणापत्र सादर करताना वरील निवडक महसूल मंडळ व पिकांकरिता सध्याच्या घोषणापत्रासोबत शेतकरीनिहाय पीकवार व गाववार याद्या भारतीय कृषि विमा कंपनीस विहित मुदतीत सादर करतील.

प्रायोगिक तत्वावर राबविण्यात येत असलेल्या या प्रक्रियेचे निरीक्षण व मूल्यमापनासाठीचे संनियंत्रण आयुक्त (कृषि) यांच्या मार्फत केले जाईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१५११२६१६१०३०२४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(श.बा.पावसकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
२. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
३. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
४. सचिव, कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, कृषि भवन, नवी दिल्ली
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
६. अपर मुख्य सचिव, कृषि व पणन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
७. अपर मुख्य सचिव, महसूल विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
८. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
९. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
१०. प्रधान सचिव, सहकार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
११. आयुक्त, कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१ (५ प्रती)
१२. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१
१३. अध्यक्ष व कार्यकारी संचालक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, १३ वा मजला, अंबादिप बिल्डिंग, कस्तुरबा गांधी मार्ग, कॅनॉट प्लेस, नवी दिल्ली.
१४. विभागीय आयुक्त (सर्व)
१५. जिल्हाधिकारी (सर्व)

१६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१७. कृषि संचालक, (वि.प्र.), कृषि आयुक्तालय, म.रा., पुणे
१८. महानिदेशक, माहिती व प्रसिध्दी विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ (प्रसिध्दीकरिता)
१९. अतिरिक्त निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१
२०. विमा संचालक, म्हाडा बिल्डींग, पहिला मजला, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१
२१. महालेखापाल, महाराष्ट्र, १/२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
२२. विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी मर्यादित, नवीन स्टॉक एक्सचेंज बिल्डींग, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, मुंबई-४०० ०२३.
२३. सरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित, ९ नगिनदास स्ट्रीट, मुंबई-४०० ०२३
२४. मुख्य अधिकारी, सेन्ट्रल फायनान्स एजेंसी, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित, ९ नगिनदास स्ट्रीट, मुंबई- २३
२५. सहायक महाप्रबंधक, रुरल प्लॅनींग अँड क्रेडिट डीपार्टमेंट, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, न्यू सेन्ट्रल ऑफीस, फोर्ट, मुंबई
२६. व्यवस्थापक, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, रिजनल ऑफीस, डॉ. अँनी बेझंट रोड, वरळी, मुंबई-१८
२७. सरव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुनम चेंबर्स, शिवसागर इस्टेट, डॉ. अँनी बेझंट रोड, वरळी, मुंबई-१८
२८. उप सरव्यवस्थापक, नाबार्ड, ५४ वेलस्ली रोड, शिवाजी नगर, पुणे-४११ ००५
२९. उप सरव्यवस्थापक, एस.एल.बी.सी., बँक ऑफ महाराष्ट्र, १५०१, शिवाजीनगर, पुणे-४११ ००५
३०. व्यवस्थापक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक, (सर्व)
३१. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
३२. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-४११ ००१ (५ प्रती)
३३. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
३४. विभागीय सांख्यिक, व्दारा - विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालय (सर्व)
३५. उप सचिव (११-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
३६. क्रेडिट स्पेशलिस्ट, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
३७. ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई
३८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
३९. अधिदान व लेखाधिकारी, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मंबई ३२
४०. सर्व विधानसभा सदस्य / विधान परिषद सदस्य
४१. निवड नस्ती, ११-अ